

ReGister

Historisch onderzoeksbureau bv

Lucasbolwerk 7
3512 EG Utrecht
Tel: 030-2613854
Fax: 030-2614754
E-mail: info@ho-register.nl

Eerste praktijktoets

In het kader van het project 'Bodem in Beeld' van de provincie Zuid-Holland (2000-2001), is het onderscheid tussen potentieel verontreinigd en potentieel ernstig verontreinigd (de 'streep' bij een NSX/UBI-score van 100) voor het eerst getoetst aan de hand van praktijkgegevens.

Aan de onderzochte locaties in het WBB-bestand van de provincie (FINABO) werden UBI-codes gekoppeld en vervolgens is gekeken naar de ernst van de verontreiniging op de locaties. Op die manier is een link gelegd tussen de potentiële ernst die op grond van de bron mocht worden verwacht en de daadwerkelijke ernst, zoals die met bodemonderzoeken op de locaties is aangetoond. Uit de vergelijking kwam naar voren, dat in 2% van de gevallen sprake was van een ernstig geval van bodemverontreiniging, terwijl het UBI-model daar niet van uitging. De afwijking werd destijds als acceptabel beschouwd en er werden dan ook geen aanpassingen doorgevoerd.

Landsdekkend Beeld 2004

Met de samenstelling van het Landsdekkend Beeld en de nulmeting van de werkvoorraad, werd ook de verdenking op basis van de UBI-code gekoppeld aan de toen bekende onderzoeksresultaten. Daarmee werd ook de grens uit 2000 'getest': de activiteiten die als potentieel ernstig worden beschouwd en de activiteiten die niet als zodanig worden.

De grens die destijds bij de NSX-score van 100 was getrokken, is namelijk ook de grens tussen wel of niet werkvoorraad voor de verdachte locaties.

Ook nu werd weer gekeken naar de locaties waar d.m.v. een bodemonderzoek is vastgesteld dat (minimaal) sprake is van een potentieel ernstig geval, terwijl het UBI-model uitgaat van potentieel verontreinigd. Dit bleken 1704 locaties te zijn. Op een totaal van 124.849 locaties gaat het dan om 1,4% van de locaties in het Landsdekkend Beeld, waar sprake blijkt te zijn van een door het UBI-model te laag ingeschatte kans op bodemverontreiniging.

PRISMA 2007

Fase 1 van het zogenaamde PRISMA-project: het ontwikkelen en toepassen van een methode die leidt tot de identificatie van 'daadwerkelijke' spoedlocaties, is nagenoeg voltooid. De PRISMA-spoedlijst is grotendeels samengesteld op basis van de HBB-bestanden zoals die zijn aangeleverd in recente Globis-dumps van de twaalf provincies.

De PRISMA-werkgroep had de behoefte om de uitkomsten van de HBB-selectiemethode te toetsen aan ervaringscijfers. Omdat in het kader van het project de Globis-datasets van de provincies beschikbaar waren, zijn deze gebruikt als bron voor ervaringsgegevens.

Tijdens de toetsing werden echter de volgende inzichten opgedaan:

- De koppeling tussen HBB en onderzochte locaties is erg laag en wisselt sterk per provincie.
- Veel statusvelden in Globis zijn niet gevuld.
- Voor de velden die wel zijn gevuld, geldt dat er geen vaak geen sprake van *intersubjectiviteit*.

Enkele voorbeelden:

- 'urgent'. Dikwijls staat urgent niet voor urgent in milieuhygiënisch opzicht (SUS/SANSCRIT), maar is de locatie 'urgent' vanwege ontwikkelingen op de locatie: de zogenaamde proforma-saneringen, waar vanwege ontwikkelingen binnen 4 jaar gesaneerd moet worden.
- Saneren en amoveren loopt door elkaar en valt niet te onderscheiden. Dit is met name veel aan de orde bij benzine-service-stations (SUBAT). Ook hier geldt dat heel vaak niet uit vanuit milieuhygiënisch opzicht wordt gesaneerd, maar vanwege de beëindiging van de bedrijfsactiviteit.
- De term "Nader onderzoek" wordt zowel gebruikt voor onderzoeken naar ernst/urgentie, als voor *aanvullende* (nadere) onderzoeken, zoals bijvoorbeeld een HO of OO.
- Oriënterend onderzoek: in het verleden betrof het vaak onderzoeken incl. HO-fase, ook wel bekend onder de naam *vooronderzoek*. Wanneer tijdens het HO een vervolg niet nodig wordt geacht, is in Globis toch vaak OO als fasebepalend onderzoek opgevoerd.
- Wijzigingen (zoals nieuwe urgentiesystematiek, of nieuwe invoervelden) worden niet of nauwelijks met terugwerkende kracht doorgevoerd.

Door de bovenstaande bevindingen bleken ondubbelzinnige conclusies cq. statistische toetsing niet mogelijk, want de cijfers spreken (helaas) niet voor zich.

Onderzoeken die door de gemeenten op hun werkvoorraad zijn uitgevoerd.

Er is, voor zover bij ons bekend, nog geen enkele gemeente die beschikt over (voldoende) ervaringscijfers m.b.t. oriënterende onderzoeken op HBB-locaties, op basis waarvan het UBI-model zou kunnen worden geëvalueerd.